

[Thorvil Kristensen.]

lig på grund af lavere importpriser og især naturligvis råstofpriserne? I det omfang, valutaforbedringen er et produkt af lavere råstofpriser, må man nemlig formode, at den er stærkt konjunkturbetonet. I så fald er der en mulighed for, at en væsentlig del af den igen går tabt, hvis konjunktur-oppangen i De Forenede Stater nu tager fart, og efterspørgslen efter råstoffer derfor igen bliver større. I det sidste par måneder har bevægelsen i råstofpriserne været op og ned uden nogen klar tendens. Ser vi på importpristallet, som det offentliggøres af statistisk departement, viser det sig, at det i juni måned 1957, da man sidst foretog en større økonomisk foranstaltning, var på 105; det var gået ned til 99 i september 1958. Det er for importvarer i al almindelighed, og da vor import nu er på mellem 9 og 10 milliarder kroner, kan man formentlig regne med, at hvert points nedgang i importpristallet betyder en besparelse for Danmark på omtrent 100 mill. kr. Spørgsmålet er så, om vore eksportpriser har været stort set uforandrede. Det ved man ikke bestemt, da der ikke mere offentliggøres noget egentligt eksportpristal. Der er et specielt eksportpristal for landbrugsvarer, og det har været langt nede i foråret, men er nu steget sådan, at det er 98 i september mod 102 i juni i fjor. Ser man på pristallet for danske varer i al almindelighed — og det er jo så både hjemmemarkedsvarer og eksportvarer — vil man se, at det er uforandret 104 ligesom i juni måned i fjor.

Tager man disse forhold i betragtning, må man formentlig sige, at der er sket en væsentlig nedgang i importpriserne, medens eksportpriserne taget som helhed næppe har forandret sig ret meget siden i fjor. Bytteforholdet er derfor forbedret, og en del af valutaforbedringen skyldes dette. Spørgsmålet er så, hvor holdbart dette er, men det kan man jo ikke vide; jeg har i hvert fald svært ved at tro, at forholdet mellem råstofpriser og færdigvarepriser på lang sigt skulle blive ved at være så gunstigt, som det er i øjeblikket, navnlig hvis der igen kommer fart i den økonomiske ekspansion i Amerika.

Må jeg til sidst om dette forhold endnu sige en enkelt ting, som berører den usikkerhed, der opstår, hvis det skulle ske, at Den

Europæiske Betalingsunion må afvikle som følge af, at det engelske pund gøres konvertibelt. I så fald mister vi jo de trækningsrettigheder, vi har haft i Betalingsunionen, og vi skal over en kort årrække tilbagebetale den ikke helt ringe gæld, vi har dér. Der kan måske opstå andre muligheder — jeg minder blot om, at her er en usikkerhedsfaktor.

Men nu er der kommet en ny usikkerhedsfaktor ind på vort kapitalmarked ved § 3 i det forslag til lov om boligbyggeri, som i øjeblikket ligger på tingets bord. Det er jo ikke boliglovene, der er til debat i dag, og jeg skal ikke forsøge at udnytte finanslovdebatten til en boligpolitisk diskussion, men når jeg nævner § 3, skyldes det, at hvis den gennemføres, vil det kræve et ændringsforslag til det finanslovsforslag, vi her behandler, og dette ændringsforslag vil være af principiel, vidtrækkende betydning. Det er derfor nødvendigt, at spørgsmålet bliver omtalt under finanslovdebatten. Nu ser jeg, at der er tale om at gennemføre en vis ændring i denne § 3, så at bestemmelsen bliver tidsbegrænset til 1963, men den vil jo alligevel gælde i 4 år. Samtidig ser jeg, at der er tale om, at de operationer, paragraffen omhandler, skal foretages efter samråd med nationalbanken. De betragtninger, jeg vil fremsætte, har imidlertid alligevel gyldighed.

Når jeg siger, at der her kommer et usikkerhedsmoment ind, er det, fordi det ændringsforslag, der vil kræves til finanslovsforslaget, hvis den omtalte § 3 gennemføres, skal gå ud på, at finansministeren bemyndiges til inden for et nettobeløb, som skal fastsættes i ændringsforslaget til finanslovsforslaget, at købe og sælge obligationer i det kommende finansår. Vi vil herefter have to offentlige organer, hvis opgave det er at operere på obligationsmarkedet ved køb og salg efter omstændighederne. Det ene organ er nationalbanken, der har til opgave at sikre et sikkert pengevæsen her i landet; det andet er finansministeriet, hvis opgave ifølge boligstøtloven skal være at skabe stabile finansieringsforhold for byggeriet. Det, som er problemet, er, at disse to organers interesser i visse situationer kan komme til at stride imod hinanden. Det har jeg et par bemærkninger at gøre om senere.

Det er i sig selv noget, som bringer et nyt moment ind i vor finanspolitik, hvis vi